

Om Spør advokaten

Jane Wesenberg er advokat og partner i EY Law. Hun arbeider særlig med arbeidsrett, personvern, petroleumsrett, forvaltningsrett og offentlige anskaffelser. EY Law tilbyr tjenester innen et bredt spekter av forretningsjus, og i denne spalten vil Jane svare på spørsmål knyttet til hele EY Laws fagområde. Har du spørsmål som også kan være av interesse for Revisjon og regnskapslesere, kan disse sendes: jane.wesenberg@no.ey.com. I utgangspunktet vil kun spørsmål som kommer på trykk bli besvart.

Spalten er utarbeidet av:

Advokat
Jane Wesenberg
Partner EY Law

Godkjenning av avtale mellom selskapet og nærstående – må den være signert?

En avtale mellom selskapet og en nærstående må i en rekke tilfeller godkjennes av generalforsamlingen. Aksjeloven har egne saksbehandlingsregler for slike avtaler. Følges ikke reglene, er avtalen ikke bindende. Når avtalen fremlegges for generalforsamling for godkjenning, stilles det krav om at avtalen må være signert, eller er det tilstrekkelig å godkjenne et utkast?

Saksbehandlingsreglene i hovedtrekk

Aksjeloven § 3–8 oppstiller særskilte saksbehandlingsregler for visse avtaler inngått av selskapet dersom selskapets ytelse har en virkelig verdi som utgjør over en tidel av selskapets vedtektsfestede aksjekapital. Reglene gjelder for avtaler inngått mellom selskapet og en aksjeeier, en aksjeeiers morselskap, et styremedlem, daglig leder eller andre som er å anse som nærstående til en aksjeeier eller til en aksjeeiers morselskap. Reglene gjelder også for avtaler inngått mellom selskapet og andre som «handler etter avtale eller for øvrig opptrer i forståelse med» noen i den nevnte personkretsen. Aksjeloven § 1–5 regulerer hvem som er å anse som nærstående. Det er gjort unntak fra saksbehandlingsreglene for enkelte typer avtaler, for eksempel for nærmere bestemte forretningsavtaler og avtaler godkjent av styret der selskapets ytelse utgjør mindre enn NOK 50 000.

For avtaler som omfattes av aksjeloven § 3–8, skal styret utarbeide en redegjørelse som blant annet må inneholde en erklæring om at det er rimelig samsvar mellom verdien av det selskapet skal yte og det selskapet mottar. Redegjørelsen skal bekreftes av revisor og sendes Foretaksregisteret. Når redegjørelsen foreligger, skal det innkalles til generalforsamling. Generalforsamlingens godkjenning kreves for at avtalen skal være bindende.

Er utkast til avtale tilstrekkelig?

For avtaler som omfattes av saksbehandlingsreglene i aksjeloven § 3–8 og må godkjennes av generalforsamlingen, oppstår spørsmålet om avtalen skal fremlegges ferdig signert eller om et utkast til avtale kan fremlegges før avtalen inngås.

Flere forhold taler for at det er tilstrekkelig å fremlegge et utkast til avtale. For det første er tidspunktet for godkjenning ikke uttrykkelig regulert i aksjeloven. Loven sier kun at avtalen ikke er bindende for selskapet uten at den godkjennes av generalforsamlingen. For det andre stiller loven kun krav om at redegjørelsen må vedlegges innkallelsen til generalforsamlingen, ikke avtalen som sådan. For det tredje er fremleggelse av et utkast til avtale tilstrekkelig for å oppnå formålet med saksbehandlingsreglene, som er å gi generalforsamlingen et nødvendig og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om avtalen skal godkjennes. Praktiske hensyn tilsier også at utkast til avtale bør kunne fremlegges, ettersom en avtale som er signert og inngått, men ikke godkjent av generalforsamlingen, vil kunne være kontraktsrettslig, men ikke selskapsrettslig bindende. Endelig vil et krav om at ferdig signert avtale må fremlegges, utelukke muligheten for muntlige avtaler mellom selskapet og nærstående. Slike muntlige avtaler er riktignok sjeldne, men det er i prinsippet ikke noe i veien for at for eksempel en avtale mellom selskapet og et styremedlem inngås muntlig. En signert avtale vil i slike tilfeller ikke kunne

fremlegges. Her passer det for sammenhengens skyld å minne om at alle vesentlige avtaler mellom konsernselskaper skal være skriftlige, jf. aksjeloven § 3–9.

Må ikke være signert

Konklusjon må etter dette være at det ikke stilles krav om at avtalen må fremlegges for generalforsamlingen i signert stand, og dette er også konklusjonen i juridisk teori. Her er det uttalt at aksjeloven forutsetter at generalforsamlingens godkjenning normalt skal innhentes på forhånd, men at godkjenningen også kan gis i ettertid. Det sentrale er at generalforsamlingen får et nødvendig og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere avtalen, og derfor stilles det krav om at styret skal utarbeide en redegjørelse for avtalen. Dersom utkast til avtale endres før signering i forhold til den versjonen som redegjørelsen, revisorbekreftelsen og generalforsamlingen knytter seg til, må styret alltid vurdere om det kreves en ny runde med saksbehandling etter aksjeloven § 3–8.

13

Advokater med
møterett for Høyesterett

REVISORANSVAR

STYREANSVAR

ADVOKATANSVAR

KONTRAKTSANSVAR

FORSIKRING OG PENSJON

150

*Antall rettsavgjørelser
firmaet har hatt siste
12 måneder*

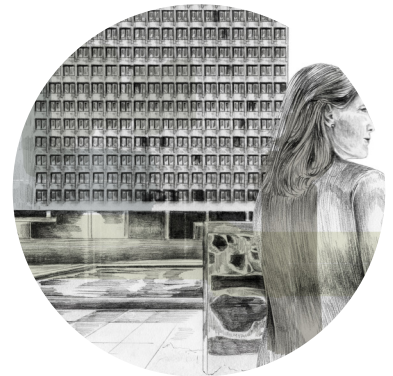

“They are excellent -
they really know the audit
profession”

CHAMBERS EUROPE,
Dispute Resolution

Client service
firm of the year.

CHAMBERS
EUROPE AWARDS
2014 WINNER

*Deltar i advokatpanelet
gjennom Revisorforeningens
forsikringsordning/
opptrer som advokat for Lloyds*

i Norge